

POSTANOWIENIE

Dnia 09 października 2015 r.

Sąd Rejonowy w Białymstoku II Wydział Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący : SSR Marta Radziwon

Protokolant : Katarzyna Puhacz

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2015 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z wniosku J. M.

z udziałem H. M.

o podział majątku wspólnego

postanawia :

I. Ustalić, iż w skład majątku wspólnego H. M. i J. M. wchodzi odrębna własność lokalu mieszkalnego o numerze (...) położonego w B. przy ulicy (...) o powierzchni 58,80 m² dla której to nieruchomości lokalowej prowadzona jest w Sądzie Rejonowym w Białymstoku w IX Wydziale Ksiąg Wieczystych księga wieczysta o numerze (...) wraz z udziałem 588/59.130 we współwłasności nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzeń które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, dla nieruchomości to nieruchomości gruntowej na której położony jest dom wielomieszkaniowy prowadzona jest w Sądzie Rejonowym w Białymstoku w IX Wydziale Ksiąg Wieczystych księga wieczysta o numerze (...) – o wartości 175.329 zł.;

II. Ustalić, że H. M. dokonała nakładu z majątku osobistego na wspólny w wysokości 46.619,98 zł.;

III. Oddalić pozostałe wnioski stron postępowania;

IV. Dokonać podziału majątku wspólnego H. M. i J. M. w ten sposób, że przyznać H. M., córce M. i B., własność nieruchomości lokalowej, szczegółowo opisanej w pkt. I. niniejszego postanowienia;

V. Tytułem spłaty z majątku wspólnego i rozliczenia zgłoszonych roszczeń procesowych zasądzić od H. M. na rzecz J. M. kwotę 64.354,51 zł. (sześćdziesiąt cztery tysiące trzysta pięćdziesiąt cztery złote pięćdziesiąt jeden groszy), w terminie 6 (sześciu) miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia, z ustawowymi odsetkami w wysokości 8 % w stosunku rocznym, na wypadek uchybienia w terminie płatności;

VI. Cofnąć wnioskodawcy J. M. częściowe zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty od wniosku o podział majątku wspólnego;

VII. Zasądzić tytułem zwrotu kosztów postępowania od J. M. na rzecz H. M. kwotę 588,75 zł. (pięćset osiemdziesiąt osiem złotych siedemdziesiąt pięć groszy);

VIII. Nakazać pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Białymstoku od J. M. kwotę 322,51 zł. (trzysta dwadzieścia dwa złote pięćdziesiąt jeden groszy) tytułem brakujących kosztów postępowania tymczasowo pokrytych w toku sprawy z sum Skarbu Państwa, którą to kwotę nakazać ściągnąć z sumy zasądzonej w pkt. V. niniejszego postanowienia;

IX. Niewykorzystane w sprawie zaliczki:

a) w kwocie 77,49 zł. zapisaną pod pozycją 875/15 k.s.z.,

b) w kwocie 600 zł. zapisaną pod pozycją 2299/15 k.s.z.,

- zaliczyć na rzecz Skarbu Państwa, na poczet opłaty tymczasowo pokrytej w toku sprawy z sum Skarbu Państwa;

X. Stwierdzić, że zainteresowani w pozostałym zakresie ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. M. wniósł o podział majątku wspólnego nabytego w trakcie trwania małżeństwa z uczestniczką postępowania H. M.. Wskazał, iż w skład majątku wspólnego wchodzi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w B. przy ulicy (...) w budynku nr (...), dla którego Sąd Rejonowy w Białymstoku, IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Odnośnie sposobu podziału majątku wspólnego wniósł o przyznanie na swą rzecz lokalu mieszkalnego i zasądzenie stosownej spłaty na rzecz uczestniczki postępowania (k. 2-4, k. 41, k. 107).

Uczestniczka postępowania H. M. nie oponowała co do zasady wniosкови o podział majątku wspólnego. Potwierdziła wskazany przez wnioskodawcę skład majątku wspólnego. Żądała natomiast odmiennego niż wnioskodawca sposobu podziału majątku, wnosząc o przyznanie na jej rzecz lokalu mieszkalnego, z jednoczesną spłatą wnioskodawcy w terminie roku, od uprawomocnienia się wydanego w sprawie orzeczenia. Ponadto domagała się rozliczenia nakładu, jaki poniosła na majątek wspólny, w postaci środków finansowych zgromadzonych przed zawarciem związku małżeńskiego na swojej książeczce mieszkaniowej (k.28-29v., k.41, k.107).

Wnioskodawca przyznał, że uczestniczka posiadała książeczkę mieszkaniową ze zgromadzonym przed zawarciem związku małżeńskiego wkładem mieszkaniowym (k. 42).

Sąd ustalił, co następuje:

H. M. z domu P. i J. M. zawarli związek małżeński w dniu 24 kwietnia 1976 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w D., zapisany w księdze małżeństw za numerem (...). Wyrokiem z dnia 10 września 2013 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt I C 1055/13 Sąd Okręgowy w Białymstoku rozwiązał związek małżeński stron przez rozwód – z winy J. M.. W punkcie II ww. wyroku Sąd orzekł eksmisję J. M. z lokalu mieszkalnego położonego w B. przy ulicy (...). Przedmiotowy wyrok uprawomocnił się dnia 12 października 2013 roku. W trakcie trwania małżeństwa strony obowiązywała małżeńska wspólność ustawowa. Strony z małżeństwa mają dwoje pełnoletnich i samodzielnych dzieci.

W dniu 14 października 1968r. H. P. (obecnie M.) założyła książeczkę mieszkaniową (...) nr (...) - (...), na której do dnia 12 maja 1981r. został zgromadzony wkład lokatorski w wysokości 31.200 (...), w tym kwota 10.175 (...) przed dniem 24 kwietnia 1976r. (dniem zawarcia związku małżeńskiego) i kwota 21.025 (...) po dniu zawarcia związku małżeńskiego.

H. M. została przyjęta w poczet członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w B.. Zgromadzony wkład mieszkaniowy odpowiadał wówczas kwocie wymaganego wkładu mieszkaniowego na lokal mieszkalny kat. M-1. W czasie trwania związku małżeńskiego w dniu 12 maja 1981r. małżonkowie H. M. i J. M. uzyskali przydział lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w B. przy ulicy (...) w budynku nr (...), znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w B.. Środki finansowe na pokrycie wymaganego wkładu mieszkaniowego pochodziły z książeczki mieszkaniowej uczestniczki postępowania.

W dniu 1 czerwca 1988r. małżonkowie dokonali zamiany lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w B. przy ulicy (...) w budynku nr (...), znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w B., na lokal mieszkalny położony w zasobach tej spółdzielni przy ulicy (...) w B.. Wkład mieszkaniowy lokalu przy ulicy (...) w dacie zamiany został

wyceniony na kwotę 287.600 (...), natomiast wkład mieszkaniowy lokalu przy ulicy (...) na kwotę 352.700 (...). Przy czym wobec zamiany mieszkań małżonkom wkład z lokalu przy ulicy (...) został zaliczony na poczet wkładu mieszkania z ulicy (...). Różnice w wysokości wkładów małżonkowie dopłacili do Spółdzielni Mieszkaniowej.

W dniu 31 lipca 2007r. uczestniczka postępowania złożyła wniosek do Spółdzielni Mieszkaniowej (...) o przekształcenie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego w odrębną własność. Umową zawartą w dniu 19 grudnia 2007r. przed notariuszem L. M. prowadzącą kancelarię notarialną przy ulicy (...) w B. ustanowiono odrębną własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w B. przy ulicy (...) znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w B. z jednoczesnym przeniesieniem własności ww. lokalu na rzecz J. M. i H. M.. Z tytułu przekształcenia prawa małżonkowie nie ponieśli kosztów finansowych.

W opisanym powyżej lokalu mieszkalnym małżonkowie zamieszkiwali wspólnie do 5 grudnia 2012r. Obecnie zamieszkuje w nim jedynie uczestniczka postępowania. Eksmisja wnioskodawcy orzeczona wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 10 września 2013r. nie została wykonana. Wnioskodawca opuścił lokal i zamieszkuje obecnie wraz z matką w lokalu mieszkalnym przy ulicy (...) w B., którego jest współwłaścicielem. Na koszty utrzymania spornego lokalu mieszkalnego składa się czynsz w wysokości 420 zł. oraz opłaty eksploatacyjne.

Źródło utrzymania wnioskodawcy stanowi renta w kwocie 529 zł. (od X 2015r. w kwocie 630 zł.) Ponadto J. M., z zawodu grafik, uzyskuje nieregularne dochody rzędu 100-1000 zł. na podstawie przyjętych zleceń od agencji reklamowej.

Uczestniczka postępowania otrzymuje emeryturę w wysokości ok. 1400 zł.. Jest także właścicielką 1/4 niezabudowanej części nieruchomości o powierzchni 0,4100ha położonej w P., gmina D.. Na podstawie umowy o dział spadku z dnia 8 sierpnia 2014r. otrzymała kwotę 15.000 zł. tytułem spłaty udziału w zabudowanej części ww. nieruchomości. Ponadto w Sądzie Rejonowym w Białymstoku toczy się obecnie postępowanie o podział majątku i dział spadku z udziałem uczestniczki. Przedmiotem postępowania jest gospodarstwo rolne w P. o powierzchni 8,02 ha. Uczestniczka ubiega się o przyznanie jej własności części gruntów rolnych i leśnych, wchodzących w skład gospodarstwa.

Wartość rynkowa lokalu mieszkalnego nr (...) stanowiącego odrębną nieruchomość w budynku nr (...) przy ulicy (...) w B. według stanu na dzień uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku orzekającego rozwód J. M. i H. M. a dzisiejszej wartości wynosiła 175.329 zł.

Powyższe ustalenia nie były sporne pomiędzy stronami. Wynikały jasno z oświadczeń stron oraz dowodów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym aktów notarialnych (k. 34-36,111-115), zaświadczenia SM (...) w B. (k.106), kart rozliczeniowych mieszkania (k.78-79), opinii biegłych sądowych (k.71-77 i k.84-95), a także aktu małżeństwa i wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 10 września 2013r., zawartych w aktach sprawy SO w Białymstoku o sygn. I C 1055/13 (k. 26).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 31 § 1 k.r.o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. § 2 stanowi nadto, że do majątku wspólnego należą w szczególności: 1) pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków, 2) dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków, 3) środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków.

W trakcie niniejszego postępowania żadna ze stron nie wносиła o ustalenie nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym na podstawie art. 43 § 2 krio. Stąd należy stwierdzić, iż małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym (art. 43 § 1 krio).

Z niesprzecznych oświadczeń J. M. i H. M. i całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że w skład majątku wspólnego małżonków wchodzi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w B. przy ulicy (...) w budynku numer (...), znajdujące się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w B.. W związku z powyższym Sąd dopuścił w tym zakresie dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości na okoliczność podania aktualnej wartości lokalu mieszkalnego wg stanu z dnia ustania wspólności ustawowej małżeńskiej tj. dnia 12 października 2013r. (k. 44). Biegła z zakresu szacowania nieruchomości D. Z. w oparciu o przeprowadzone oględziny lokalu, akta sprawy, na podstawie podejścia porównawczego, określiła jego wartość rynkową na kwotę 175.329 złotych (k.84-95).

W ocenie Sądu ustalenia wypływające z opinii biegłego sądowego zasługują na uwzględnienie w całości. Opinia została sporządzona w sposób przejrzysty, dokładny i zgodnie z tezą dowodową sformułowaną przez Sąd i nie była kwestionowana przez uczestników postępowania. Biegła w całości omówiła i uzasadniła swoje wyliczenia, opierając się na posiadanych wiadomościach specjalnych i zawodowym doświadczeniu. Wnioski końcowe opinii są, więc miarodajne dla dokonania ustaleń okoliczności istotnych w sprawie.

Na nabycie opisanego powyżej lokalu mieszkalnego zostały przeznaczone między innymi środki finansowe z ksiąteczki mieszkaniowej uczestniczki postępowania, które zgromadzone zostały jeszcze przed zawarciem przez nią związku małżeńskiego tj. przed dniem 24 kwietnia 1976r. Uczestniczka wniosła o ich rozliczenie. Nie było zatem spornym między zainteresowanymi, iż uwzględnieniu w przedmiotowym postępowaniu winny podlegać te środki, które H. M. zgromadziła na ksiąteczce mieszkaniowej przez powstaniem wspólności majątkowej, a zostały one zużyte na nabycie lokalu mieszkalnego. W tym też zakresie Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu rachunkowości i finansów, która na podstawie dokładnej analizy dokumentów księgowych Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w B. i akt członkowskich miała za zadanie dokonać odpowiednich wyliczeń sprecyzowanych w tezie dowodowej Sądu (k. 44).

Zgodnie zatem z ustaleniami biegłej I. S. na ksiąteczce mieszkaniowej H. M. zgromadzona została kwota 31.200 (...), z czego kwota w wysokości 10.175 (...) została zgromadzona przed zawarciem związku małżeńskiego, zaś kwota w wysokości 21.025 (...) po zawarciu związku małżeńskiego jako odsetki i premia gwarancyjna. W dacie przydziału lokalu mieszkalnego przy ulicy (...) w B. wymagany wkład mieszkaniowy w całości został pokryty z środków pieniężnych z likwidacji ksiąteczki mieszkaniowej H. M.. Z opinii wynika również, że na datę zamiany lokalu mieszkalnego przy ulicy (...) na lokal mieszkalny przy ulicy (...), do czego doszło w dniu 1 czerwca 1988r. wartość wkładu lokalu przy ulicy (...) wyceniono na kwotę 287.600 (...) i kwotę tę małżonkowie otrzymali z kasy Spółdzielni do zaliczenia na poczet kwoty 352.700 (...) równowartości wkładu lokalu mieszkalnego przy ulicy (...) (k.71-77).

Opinia biegłej sądowej z zakresu rachunkowości i finansów nie była kwestionowana przez zainteresowanych. Również Sąd uznając, iż nie jest obciążona błędami lub nieścisłościami niepozwalającymi na oparcie się o opinię przy rozstrzygnięciu sprawy uczynił ją za podstawę swych ustaleń. Mając na uwadze powyższe i odnosząc powyższe kwoty do aktualnej wartości lokalu mieszkalnego, przy ustaleniu stosownej proporcji wartość zgromadzonych środków na ksiąteczce, które weszły w skład wkładu mieszkaniowego, do całkowitej wartości lokalu, Sąd ustalił, iż z majątku osobistego uczestniczki postępowania został poczyniony na majątek wspólny nakład w kwocie 46.619,98 złotych. Kwota ta została wyliczona w następujący sposób.

31.200 zł - środki zgromadzone na ksiąteczce mieszkaniowej

i przeznaczone na wkład mieszkaniowy (**100%**)

#

10.175 zł (**32,61%**) 21.025 zł (**67,39%**)

majątek osobisty uczestniczki postępowania majątek wspólny małżonków

zgromadzany przed datą ślubu zgromadzony po ślubie

czyli naliczone do tej daty wkład i odsetki czyli naliczone od tej daty odsetki i premia gwarancyjna

Powyższe zatem wskazuje na udział procentowy środków finansowych zgromadzonych na książeczce mieszkaniowej uczestniczki i przeznaczonych na wkład mieszkaniowy związany ze spółdzielczym lokatorskim prawem do lokalu mieszkalnego.

W dniu 1 czerwca 1988r. strony dokonują zamiany lokalu nr (...) położonego w B. przy ulicy (...) w budynku nr (...) na lokal mieszkalny o większej powierzchni nr 78 położony w B. przy ulicy (...) w budynku numer (...), dopłacając do kasy spółdzielni różnicę wartości wkładów mieszkań, znajdujących się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w B..

352.700 zł. –wartość wkładu mieszkania większego przy ul. (...) w dacie zamiany

#

287.600 zł. 65.100 zł.

(wartość wkładu mieszkania mniejszego przy ulicy (...)) (dopłata do różnicy wartości wkładów mieszkaniowych zaliczona na wkład mieszkania większego przy Porzeczkowej z majątku wspólnego)

#

93.786,36 zł. 193.813,64 zł.

287.600 zł. x 32,61% 287.600 zł. x 67,39%

(majątek osobisty uczestniczki postępowania (majątek wspólny małżonków

odpowiadający udziałowi 32,61% we wkładzie odpowiadający udziałowi 67,39 % we wkładzie mieszkaniowym zgromadzonym przed ślubem) mieszkaniowym zgromadzonym po ślubie)

Mając zatem na uwadze powyższe należy stwierdzić, że udziały we wkładzie mieszkaniowym lokalu mieszkalnego położonego przy ulicy (...) przedstawiają się, więc następująco:

- majątek osobisty uczestniczki postępowania - **93.786,36 zł. to 26,59 % z 352.700 zł.**

- majątek wspólny małżonków - 193.813,64zł + 65.100zł = **258.913,64 zł to 73,41% z 352.700 zł.**

W dniu 19 grudnia 2007r. doszło do przekształcenia lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego w odrębną własność. Z treści aktu notarialnego z dnia 19 grudnia 2007r. sporządzonego przez notariusz L. M. Rep. A nr(...)nie wynika, aby małżonkowie uiszczali Spółdzielni dopłaty związane z przekształceniem (k.111-115v.).

Udziały we własności lokalu mieszkalnego położonego przy ulicy (...) w dniu ustania wspólności ustawowej przedstawiają się więc następująco:

175.329 zł (100%) = 46.619,98 zł + 128.709,02 zł

#

26,59% 73,41%

aktualna wartość wartość nakładu uczestniczki wartość

lokalu mieszkalnego z jej majątku osobistego majątku wspólnego

Na uwagę zasługuje przy tym fakt, iż taki sposób rozliczeń został przedstawiony także w wyroku Sądu Najwyższego, zgodnie z którym „wartość nakładu z majątku odrębnego jednego z małżonków na ich majątek wspólny, polegającego na wpłacie dokonanej przez tego małżonka na wkład mieszkaniowy związany ze spółdzielczym prawem do lokalu, odpowiada w chwili podziału tego majątku takiej części wartości spółdzielczego prawa do lokalu, jaką część stanowiła ta wpłata w stosunku do całego wkładu mieszkaniowego wpłaconego przez małżonków, od zgromadzenia którego uzależniony był przydział mieszkania” (uchwała z 05.X.1990 r., III CZP 55/90, OSNC 1991/4/48, podobnie w uchwale z 17.04.1989 r., III CZP 31/89). W ocenie Sądu ten sposób waloryzacji kwot nominalnych z lat 80-tych, przedstawiony w w/w uchwałach Sądu Najwyższego znajduje i w przedmiotowej sprawie zastosowanie. Nie ulega wątpliwości Sądu, iż siła nabywcza pieniądza od daty realizacji ksiąteczki mieszkaniowej wobec obecnej wartości lokali mieszkalnych uległa znacznej zmianie, warunki ekonomiczne w kraju i w tym kontekście wartość lokali mieszkalnych w obrocie wolnorynkowym w ciągu ostatnich lat ulegała znacznym wahaniom. Tak więc zdaniem Sądu, aby w sposób realny oddać ówczesną wartość majątku osobistego uczestniczki wobec wartości konkretnego lokalu mieszkalnego należy posłużyć się opisaną wyżej proporcją. Pozwoli ona bez względu na upływ czasu poznać aktualną wartość nakładu wnioskodawcy na wspólny lokal mieszkalny. Przy czym nie ulega wątpliwości iż nakładem z majątku osobistego mogą być jedynie środki finansowe zgromadzone na ksiąteczce mieszkaniowej do daty ślubu a więc zgromadzony do tej daty wkład i dopisane od tego wkładu do tej daty odsetki – tak jak to wyliczyła biegła. Pożytki prawa (dochody) a więc odsetki narosłe od daty ślubu i dopisana po tej dacie premia gwarancyjna to majątek wspólny – art. 31 § 2 pkt. 2 kro.

Przechodząc do kwestii związanych z podziałem majątku wspólnego małżonków, podkreślić należy, iż w tej sytuacji znajdują odpowiednie zastosowanie przepisy o zniesieniu współwłasności w częściach ułamkowych. Stosuje się tu bowiem przepisy o dziale spadku (art. 46 kro). Wobec dalszego odesłania (z art. 1035 k.c.) stosujemy tu odpowiednio przepisy art. 210-221 k.c.

Zgodnie z art. 210 zd. 1 kc każdy ze współwłaścicieli może żądać zniesienia współwłasności. O wyborze sposobu zniesienia współwłasności rozstrzyga sąd, chociaż jest zobowiązany zasięgać stanowiska zainteresowanych, a w razie zgodnego wniosku jest związany stanowiskiem współwłaścicieli (art. 622 § 2 k.p.c.), chyba, że sprzeciwia się on prawu i zasadom współżycia społecznego lub narusza w sposób rażący interesy osób uprawnionych (art. 622 § 2 kpc). Zniesienie współwłasności może nastąpić przez podział rzeczy wspólnej, przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli, sprzedaż rzeczy wspólnej. Jako pierwszorzędny sposób ustawodawca traktuje podział rzeczy wspólnej (art. 211 k.c.). W dalszej kolejności aprobuje przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli (art. 212 § 2 in principio k.c.). Ostatecznością jest zaś sprzedaż rzeczy wspólnej (art. 212 § 2 in fine k.c.).

Stosownie do art. 212 § 1 i § 2 kc, jeżeli zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia Sądu przez podział rzeczy lub też przyznanie jej jednemu ze współwłaścicieli, to jednocześnie nakładany jest obowiązek dopłaty celem wyrównania wartości przysługującego udziału, bądź też spłaty pozostałych; tak więc współwłaściciel, któremu nie przyznano własności rzeczy wspólnej uprawniony jest z mocy ustawy do żądania spłaty stanowiącej równowartość całego swojego udziału lub jeżeli w ramach podziału przyznano część rzeczy nieodzwierciedlającą w pełni wartości udziału, to wartość tę należy wyrównać poprzez dopłaty pieniężne.

Jeżeli rzecz nie daje się podzielić, a dotyczy lokalu mieszkalnego w bloku, może być ona przyznana jednemu z małżonków z obowiązkiem spłaty pozostałego albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Zainteresowani nie byli zgodni, co do sposobu podziału majątku wspólnego. Zarówno J. M. jak i H. M. wnosili o przyznanie na ich rzecz lokalu mieszkalnego z jednoczesną spłatą byłego małżonka.

Sąd analizując argumenty przedstawione przez wnioskodawcę oraz uczestniczkę postępowania uznał, iż zasadnym jest przyznanie lokalu mieszkalnego na własność uczestniczce postępowania.

Za oddaleniem wniosku J. M., a uwzględnieniem wniosku uczestniczki postępowania w tym zakresie, przemawiał fakt, iż wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 10 września 2013r. rozwiązującym związek małżeński wnioskodawcy i

uczestniczki postępowania z winy wnioskodawcy Sąd orzekł jednocześnie eksmisję J. M. z przedmiotowego lokalu mieszkalnego. Eksmisja nie została wykonana tak, więc orzeczenie nadal jest aktualne. Ponadto J. M. opuścił mieszkanie i faktycznie nie zamieszkuje w nim od 5 grudnia 2012r.. Lokal mieszkalny jest natomiast zamieszkiwany przez uczestniczkę postępowania i stanowi jej centrum życiowe. Z ustaleń Sądu wynika, że uczestniczka nie posiada realnych możliwości zamieszkania w innym mieszkaniu bądź domu. W wyniku działu spadku otrzymała jedynie udziały w nieruchomości niezabudowanej. Wnioskodawca natomiast ma zabezpieczone potrzeby mieszkaniowe. Zamieszkuje wraz z matką w mieszkaniu przy ulicy (...), którego jak wskazał, był współwłaścicielem a swój udział przekazał bratu oczekując spłaty od niego. Na decyzję Sądu miała wpływ również okoliczność, iż bieżące dochody wnioskodawcy – niska renta oraz nieregularne dochody z tytułu wykonanych zleceń – nie gwarantują mu realnej możliwości utrzymania spornego lokalu mieszkalnego. Z kolei wnioskodawczyni otrzymuje emeryturę w kwocie ok. 1400 zł., która z pewnością pozwala na regularne uiszczanie czynszu i opłat eksploatacyjnych. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że z przedstawionych okoliczności wynika, iż uczestniczka ma możliwość realnej spłaty na rzecz wnioskodawcy. Także nie bez znaczenia jest okoliczność, iż to uczestniczka na przedmiotowe mieszkanie z majątku osobistego uczyniła znaczny nakład finansowy wielkości niemal 30 % jego wartości. W związku z powyższym stwierdzić należy, iż zastosowany sposób podziału jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, jak i uwzględnia interesy oraz potrzeby zainteresowanych.

Stosownie do powyższych rozważań Sąd w punkcie I orzeczenia określił przedmiot majątku wspólnego oraz jego wartość. W punkcie IV dokonał podziału majątku wspólnego. Natomiast w punkcie II ustalił wysokość nakładu poczynionego przez uczestniczkę postępowania z majątku osobistego na majątek wspólny.

Z uwagi na fakt, że udziały w majątku wspólnym małżonków są równe, każda ze stron w wyniku podziału winna otrzymać majątek równej wartości. Wartość majątku wspólnego ustalono w toku postępowania na kwotę 128.709,02 zł. (wartość mieszkania z pomniejszeniem o nakład uczestniczki z jej majątku osobistego) tak więc uczestniczka postępowania, której przyznano własność nieruchomości lokalowej winna jest zwrócić wnioskodawcy kwotę 64.354,51 zł., w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia.

obecna wartość mieszkania nakład uczestniczki część wspólna spłata

#

$175.329 \text{ zł.} - 46.619,98 \text{ zł.} = 128.709,02 \text{ zł.} : 2 = \mathbf{64.354,51 \text{ zł}}$

Zdaniem Sądu termin spłaty jest wystarczający, aby H. M. pozyskała konieczne środki finansowe. Zwrócić bowiem należy uwagę, że J. M. ma prawo oczekiwać jak najszybszej spłaty ze swojej części majątku wspólnego, stąd uczestniczka winna maksymalnie zmobilizować siły i środki, aby go spłacić. W ocenie Sądu orzeczony termin winien być wystarczający na zrealizowanie tych zamierzeń i ostateczne rozliczenie się z wnioskodawcą. Uczestniczka winna była liczyć się z obowiązkiem spłaty, skoro wnosila o przyznanie jedynego składnika majątku stron - lokalu mieszkalnego - na swą rzecz. Podkreślić także należy, iż przy orzekaniu w przedmiocie podziału majątku wspólnego stron, nie należy tracić z pola uwagi, tego iż spłata stanowi swoistą rekompensatę za składniki majątku przyznane drugiej stronie i może mieć ona odczuwalne znaczenie, jedynie wówczas jeżeli jest uiszczana w krótkim czasie i w pełnej sumie. Z uwagi na powyższe Sąd doszedł do wniosku, iż nie zasługuje na uwzględnienie wniosek H. M. w przedmiocie rozłożenia spłaty na raty, płatne w terminie roku. W ocenie Sądu rozłożenie płatności na raty godziłoby w interes wnioskodawcy, tymczasem ustalony termin jest stosunkowo długi, aby w/w mogła podejmując stosowne kroki, uzyskać wymagane środki finansowe. Jak sama deklarowała (k.107v.) pieniądze na spłatę może mieć z kilku alternatywnych źródeł ze sprzedaży działki - co stanowi realny plan do wykonania ewentualnie pomocy dzieci lub pracy zarobkowej za granicą. Na realizację tych planów termin półroczny winien być wystarczający. O odsetkach orzeczono na mocy art. 212§3 k.c.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji na mocy art. 43 § 1 kro, art. 45 § 1 kro, art. 46 kro, w zw. z art. 567 kpc, w zw. z art. 688 kpc w zw. z art. 212 § 1, 2 i 3 k.c.

Orzekając o kosztach sądowych Sąd uznał, że strony powinny w nich partycypować w częściach równych, są to bowiem ich udziały w majątku wspólnym i udziały te odzwierciedlają ich stopień zainteresowania rozstrzygnięciem sprawy. Jeśli chodzi zaś o wysokość kosztów to łącznie wyniosły one 3.022,51 zł. (opłata od wniosku 1.000 zł., 607,43 zł. i 1.415,08 zł. - dwie opinie biegłych). Każda ze stron zobowiązana jest do zapłaty połowy w/w kwoty. Wnioskodawca winien był uiścić koszty w kwocie 1.511,26 zł.. a uczestniczka w kwocie 1.511,25 zł. (3.022,51 zł.:2).

Sąd w punkcie VI cofnął J. M. udzielone postanowieniem z dnia 18 grudnia 2014 roku zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty (k.21), uznając, iż ustaly okoliczności uzasadniająca wcześniejsze częściowe zwolnienie od kosztów. Przede wszystkim wnioskodawca otrzyma dopłatę finansową a więc będzie miał wystarczające fundusze, aby zapłacić brakujące koszty sądowe - art. 110 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.).

W toku sprawy zainteresowani uiścili zaliczki na opinie biegłych. Wnioskodawca uiścił tytułem zaliczki kwotę 600 zł. (k.68), natomiast uczestniczka kwotę 2.100 zł. (k.54). Powyższe zatem wskazuje, iż uczestniczka nadpłaciła należne od niej koszty postępowania o 588,75 zł. (2.100 zł. - 1.511,25 zł.) natomiast wnioskodawca należnych kosztów nie pokrył w całości o 911,26 zł. (1.511,26 zł. – 600 zł.). Wobec powyższego należało zasądzić od J. M. na rzecz H. M. kwotę 588,75 zł. to jednak nie wyczerpuje należnych w całości od niego kosztów i pozostałą sumę 322,51 zł. Sąd nakazał pobrać od niego na rzecz Skarbu Państwa bowiem właśnie taką kwotę w toku sprawy Skarb Państwa tymczasowo skredytował na poczet części opłaty od wniosku – punkt VIII postanowienia, przy czym Sąd nakazał kwotę tą ściągnąć z zasądzonego od niego roszczenia z tytułu spłaty. Wpłacona przez wnioskodawcę zaliczka 600 zł. i dwie zasądzone od niego kwoty 588,75 zł. i 322,51 zł. w sumie dają 1.511,26 zł. czyli tyle ile wnioskodawca powinien w nich partycypować.

W punkcie IX postanowienia Sąd wpłacone a faktycznie w części niewykorzystane w sprawie zaliczki, zapisane pod pozycjami 875/15 i 2299/15 k.s.z., w kwotach 77,49 zł. i 600, zaliczył na rzecz sum Skarbu Państwa tytułem opłaty tymczasowo pokrytej w toku sprawy z sum Skarbu Państwa.

W pozostałym zakresie, m. in. kosztów zastępstwa procesowego uczestniczki, zainteresowani ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie, zgodnie z dyspozycją art. 510 § 1 k.p.c.- o powyższym orzeczono punkcie X postanowienia.